

19.099

MAGYAR LAPOK

I. Nemzeti útjára
BUDAPEST VII.

XI. évfolyam, 270 (3134) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, Telefon: 12-27.

Tuniszban már kemény harcok folynak a tengelycsapatok és az angolszászok között

Churchill béketárgyalásról és Stalin kiváló katonai vezetéséről beszélt rádiószózatában. Vezérkarával együtt tengerbe vezetett a földközitengeri francia flotta parancsnoka

Zürichből közli a Pest tudósítója a spanyol honvédelmi miniszter rendeletét, amely szerint joga van szükség esetén bizonyos ipari vállalatokat, sőt egész iparágakat átvenni a hadsereg számára. A munkásokat még akkor is katonai fegyelem alá helyezheth, ha nincsen mozgósítás.

Madridből jelentik: (B. T.) Franciaországból ideérkezett, de meg nem erősített hír szerint Delaborde tengernagy a francia földközitengeri haderő parancsnoka a Duncerque csatárcirkálónak a zászlóshajónak fedélzetén életét vesztette. A hajóhad önelsüllyesztésére kiadott parancs után a tengernagy elűnt. Allítólag utoljára a zászlóshajó fedélzetén látják vezérkari tisztjeivel együtt és a tengerben lelték haláúkat.

Franciaország európai helyzetét temették el a flottával

Berlinből jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Németország és Olaszország a fegyverszünetet követő években, kinos gondossággal igyekezett elkerülni mindent, ami a meg nem szállott francia terület és a franciagyarmatok tekintetében változást idézett volna elő — állapítja meg a Deutsche Diplomatisch Politische Korrespondenz — és ezt a körülményt szembeállítja: azzal a tevékenységgel, melyet egyes francia tábornokok folytattak, amivel Franciaország életbevágó érdekeit árulták el. A tengelyhatalmak nem ragadták meg az alkalmat, hogy magukhoz ragadják a földközitengeri francia támaszpontokat, az afrikai angol-amerikai betörés előtt, hogy ezzel könnyebb stratégiai helyzetre tegyenek szert, mert ragaszkodtak a fegyverszünet határozatához. A szakadár francia tábornokok nem gondoltak arra, hogy társaságukkal két súlyos baj zúdítanak hazájukra. Nem törődtek az azal, hogy az anyaország ételmezési helyzete feltétlenül rosszabbodik és a tengely szükségyszerűen bekövetkező lépése következtében, a francia hajóhad feloldatlanul élvezi. Hogy Franciaország mint európai nagyhatalom, tenyező újra emelkedjen, a tengelyhatalmak felelősek, akik a francia flottát meg íkárták tartani, hanem azok, a francia vezetők, akik a hajóhadat ebbe a helyzetbe juttatták. Ha Franciaország várakozó állaspontja nem volt alkalmas arra, hogy Franciaországnak megfelelő hatalmi súlyt biztosítson Európában, akkor annál kevesebb alkalmas az ilyenre a touloni árulás. Akár min is az a helyzet, Franciaország végeredményben mégis csak egyik tagja az európai népek családjának és bele kell illeszkednie ebbe a szellembe. Ennek pedig egyetlen lehetősége nem a Franciaországon kívül álló árulással

való együttműködés, hanem kizáróan az európai hatalmakkal szemben tanúsítandó lojális magatartás lehet.

Amszterdamból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: A brit hírszolgálatnak közlése szerint Churchill rádióbeszédében a többi között még ezeket mondotta:

— Észak-Afrika ugródeszka ahhoz, hogy közelharcba jussunk az ellenséggel. A Földközi-tenger birtoklása igen fontos a katonai forgalom szempontjából és ezzel szükségtelemmé válna a Jómreménység Foka körüli hosszú kerülő út. Ezzel igen erős csapást lehetne mérni az ellenséges tengeralttjárókra. Az északafrikai part fölötti uralom azaz az előnyvel is jár, hogy ott a légtérben új irányvonalat lehet majd létesíteni. Churchill azután éles szavakkal támadta Mussolint, majd dicsérte Stalin katonai vezetését. Reményét fejezte ki, hogy a harcoló francia szellem uralkodó befolyást fog gyakorolni a franciákra. Hangoztatta, hogy nem tud semmi eseményről, amely jogszerűtlenül azt a reményt, hogy a háború már nem fog sokáig tartani, vagy már nem állanak Anglia előtt további kóserű és véres esztendőket. Emlékeztetett arra, hogy csaknem az egész Európa Németország uralma alatt van. Múltó és mil-

lő munkáskéz áll rendelkezésre a nádanyagtermelésben és sív sok kiváló minőségű termőföld vár megművelésre, német irányítás mellett. A tengeralttjáróháború nem csökkent, sőt az utóbbi időben súlyosbodott és még jóval gonoszabbá is válhatik a mostanirál. Lehetségesnek mondotta, hogy az európai háború hamarabb ér majd véget, mint az ázsiai. Ez esetben Anglia a föld másik részére dobna haderőit, hogy segítsen Amerikának, Kínának és Új-Zélandnak.

— Ha a háború így végződnék, akkor a tárgyaló asztalnál jóval barátságosabb szellem uralkodna, mint annakidején a versaillesi győzők között. Annakidején már túl voltak a veszélyen és elszakadt szövetségeket egybefűző kötelékek. Nem volt olyan közös felelősség érzet, mint amilyen lesz akkor, ha a győztes nemzetek, amelyek immár urai az egyik hadszíntérnek, legnagyobb mértékben együttműködnek; egy másik hadszíntéren. Beszède végén figyelmeztette az angolokat, készüljenek fel, hogy szembenézhessenek egy komor és szörnyű év őriasí csapásával és problémáival.

Nehring tábornok 20.000 tonnyi haderőt kapott Európából

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Zürichből jelentik, hogy a tuniszi határon már nemcsak légi harcok, hanem kisebb nagyobb gyalogsági és páncélos össze-

„El kell készülnünk még a mainál is nehezebb időkre”

Antal István miniszter a nemzetiségek kötelező hűségéről beszélt Jászón

Jászórol jelentik (MTI): Antal István nemzetvédelmi propaganda miniszter szombaton délután Jászóvárra érkezett. Vasárnap délelőtt résztvett a fűzvárosi szervezetek zászlószentelő ünnepségén, majd a helyi MÉP új székházát kereste fel, amelyet Gerinczy Pál, a Premantrei Rend prépost prelátusa adományozott a pártnak. Vitéz Atilla, a kerület országgyűlési képviselőjenek szavai után Antal István mondott beszédet.

— Manapság a háború idején — mondotta — csak olyan kérdésekkel

szabad foglalkoznunk, amelyek nem szétválasztanak, hanem összejógnak testvéri módon és egyesítenek minden magyart. A most folyó háború a magyarságnak a létéért folytatott önvédelmi harca, amelyben nemcsak katonáink vesznek részt, hanem a háború jellegének megfelelően részesei vagyunk itt-hon is, mindannyian, akik fegyvermelten és zokszó nélkül vállaljuk az eke-rülhetetlen áldozatokat és nélkülözéseket.

ciális kérdések után a miniszter a következőket fejtette:

— El kell készülnünk arra, hogy a mainál még tán nehezebb idők is következnek, még súlyosabb megpróbáltatásokat kell elviselnünk és még nagyobb áldozatot adnunk.

— Mindent meg kell tennünk erőlelkekkel és szilárd hitvallással, mert ezekkel az áldozatokkal váltjuk meg a biztos magyar jövőt magunk és az utánunk következő nemzedékek számára. A magyarság ezeréves történelme során soha semmit sem kapott ingyen és a történelemtől most sem kap, hanem keményen meg kell dolgoznia és meg kell verekednie a legkisebb eredményért is, amelyet országunk számára akarunk felmutatni. De az ilyen áldozatokkal kivívott eredményeket sohasem fogja kiragadni kezükből az idő forgandósága, mindig a miénk lesznek, mert minden porszemüklőz a legnagyobb történelmi alkotó erő a vérnek, a könnypnek és a verejtéknek erőj kövnek bennünket.

A szentistváni gondolat egy népnek a jogos igényeit nem fenyegeti

— Ebben a páratlan történelmi méretű harcban magunkért a szentistváni magyar közösségért harcolunk, amely magyar közösség nemcsak, hogy nem fenyegeti egyetlen itt élő népnek jogos érdekeit sem, hanem ellenkezően ez a szentistváni magyar közösség a lékét az együttműködést és az őszinte egyetértést jelenti és biztosítja az itt élő va-

lamennyi nép között. Ezzel szemben csak egyre tart igényt, még pedig káros gondolat nélküli, őszinte hálgre és lojális állampolgári kötelesség eljesítésére azok részéről, akiket a szentistváni államvezető jogában és jóróteményében részesei.

A kül- és belpolitikai helyzet és az időszerű gazdasági, közellátási és szo-

süzek is folynak. Az első brit hadsereg erőfeszítést tesz, hogy a Tunisz felé vezető úton nehéztüzérségeket vonjon előbbre. Az utolsó 48 órában Mateur környéke lett a harcok középpontja. Algiri jelentés szerint Nehring német tábornok több, mint 20.000 főt nyújtott Európából, legnagyobb részt légiúton, ezenkívül Tripoliszból érkezett számára jelentős erősítés. Meglepő, hogy sok harcokcsija is van. Berlinből jelentik: (B. T.) Tuniszban harc, a jelek szerint egyre élénkebb lesz. Ezzel szemben Cirenaiában viszonylagos nyugalom van. Az angolok előkészületei még nem jutottak túlságosan előre. A felderítők jelentései

alapján Berlinben úgy vélik, hogy Montgomery hadserege több száz kilométer hosszúságban vonul nyugat felé. A nagy Szirtisznél levő német állások előtt csak erősebb felderítő csapatok vannak. Mögöttük néhány könnyű hadosztály következik és csak azután a főerő. Berlinben egyébként rámutatnak a britek nagy nehézségeire a pótlás vonalán, különösen Cirenaiában.

Amszterdamból jelentik: (MTI) A brit hírszolgálat washingtoni jelentése szerint Montevideoból közlik, hogy Uruguay állam új elnökévé Jose Amegajit választották meg.

463 ember lelte borzalmas tűzhalálát egy kétemeletes mulató égésénél

Egy segédfilmszínész könnyelműsége okozta a borzalmas tűzvészt

Lisszabon. (MTI) A Német TI jelenti: Az angol hírszolgálat közli, hogy vasárnapra virradó éjszaka tűz ütött ki egy ismert bostoni éjszakai mulatóban. A mulató helyiségei zsúfolásig telve voltak közönséggel. Az első jelentés szerint a romok közül 399 holttestet emeltek ki. Későbbi jelentés szerint a tűzvész áldozatainak száma 463 halott. Valamennyi szénre égett. Kétszáz ember sorsáról még semmit sem tudnak. A bostoni hatóságok a mulató és környéke területén elrendelték az ostromállapotot. Az eddigi megállapítások szerint a katasztrófát egy eldobott cigarettavég okozta. A mulató három helyiségében a tűz kitörésekor mintegy 750 ember tartózkodott. Az égő cigarettavég, amely a tüzet okozta, a délszaki növények közé esett, amelyek azonnal lángrobbantak. A lángok rendkívül gyorsan terjedtek. A mulató,

amely egyik épület második emeletén állott pillanatok alatt lángokban állott. A tűz terjedését elősegítette, hogy a helyiség falai fával voltak burkolva. A megrémült emberek akkor vesztették el teljesen fejüket, amikor a mulató egyik énekesnője a termen végigszaladva torkaszakadtából kiáltotta: égek! égek! Az énekesnő haja tüzet forrott és lángolva égett. Az estélyi ruhás nők, kiknek haja és ruhája lángot fogott, rémülten tolongtak a kijáratnál, ahol hamarosan olyan torlódás keletkezett, hogy senkinek birt a szabadba kijutni. A tűz eloltása után hat órával is csak néhányan sikerült az elszenesedett hullák közül személyazonosságát megállapítani. A legtöbb holttest felismerhetetlen. A bostoni halottasház zsúfolva van halottakkal, a kórházak és szanatóriumok sebesültekkel. A mentők állandóan érkeznek a szerencsétlenség

Gondoskodik a polgármester a szegénysorsu lakosság faellátásáról

Hatóságilag osztatják szét a famennyiséget. Szigoruan bevizsgálják, hogy miért érkezett olyan kevés fa Nagyváradra

Nagyvárad. Saját tud. Szombaton, a hó 28-án, a polgármester magához kéréte Jász Károly erdőfelügyelőt és dr. Dobay István aljegyzőt, a közéleti ügyosztály vezetőjét, akikkel hosszasan tanácskozott a fakérdés megoldása ügyében.

Megkérdztük a polgármestert, hogy miképpen áll a tűzifaellátás kérdése, amire a következőket mondotta:

— Köztudomású dolog, hogy a fakérdés országosan áll fenn, kezdve a fővárostól, végezve a vidék minden városáig. Ennek oka a háborús körülmények miatt előálló kitermelési, szállítási és fuvarnehezítések, de oka volt a nagy szárazság is, amelynek következtében az erdőkből nem tudták a fát a szállítási helyre leszállítani. A kormány maga is belátta, hogy ezen a kérdésen sürgősen segíteni kell, miniszteri biztost rendelt ki és intézkedett, hogy ott, ahol szállítási nehézségek vannak, ott a honvédség közegrei segítségével jöjjenek. Nagyváradra éppen ezen körülmények folytán a kiutalt fa 50 százaléka érkezett be. Hogy a fa be nem érkezése minket tulajdonítható, az már bevizsgálás alatt áll, mert elte-

kintve a fentjelzett leküzdhetetlen akadályoktól, megtörténhetik, hogy mulasztás áll fenn egyesek részéről, amit szigoruan meg fogok torolni. Hetekkel ezelőtt már összehívtam a fakereskedőket s közöltem velük, hogy aki nem tudja igazolni, hogy miért nem szállította le a fát, s azt sem tudja igazolni, hogy a hatóságnál eljárt segítségét, az nem juthat arra, hogy továbbra is jogsítványa legyen.

— E tekintetben a közéleti ügyosztály a napokban bevizsgálja minden egyes fakereskedőnél a tényállást és annak alapján megteszem a kellő intézkedéseket. Addig is a beérkezett famennyiséget hatóságilag osztatom szét, olyképpen, hogy a beérkezett fa 50 százaléka kizárólag a szegény lakosság aprított fával való ellátására fordíttassék. Erre a célra már korábban tartalékolttam 20 százalékos most intézkedtem, hogy ezen tartalékolt fa egyrésze naponta kisebb mennyiségbe a szegény lakosság rendelkezésére álljon, tehát mindenki egy bizonyos mennyiségben feltétlenül fog részesülni.

— Egyébként a helyzet, úgy látom javulóban van, mert a déda-szeretfal-

vi vasút megnyitása folytán Erdélyből nagyobb mennyiségű fa lekötése révén lényegesen könnyebbülést várak Nagyvárad faellátását illetően.

— Több száz vagon fa lekötéséről van tudomásom, amelyeknek vasuton való leszállítása is folyamatban van úgy, hogy december hó közepére reményem van, hogy a krízis lényegesen enyhülni fog. Addig a beérkező famennyiség hatósági szétosztásával és a már tartalékolt fa egyrészének igénybevételel segíték a kérdésen és főleg nagy súlyt helyezek arra, hogy a szegény lakosság, ha kis mennyiségben is, de feltétlenül részesüljön valamelyes tűzifában.

— Tervebe vettem és most van tanulmányozás alatt, hogy nem volna-e helyes, hogy szegény családok gyermekeit napközi otthonba, vagy hasonló helyen helyezték el, ahol a hidegtől megvédenék őket. Egyébként a Zöldkereszt segítségével részesülő családok részére 1 méter fát bocsátottam rendelkezésre.

— Egyébként mindennap informáltam magam a helyzetről és a lehetőségekhez képest mindent elkövetünk, hogy a lakosság ezt a krízist minél gyorsabban és könnyebben átvészelve.

Két régi nemesi kuria modern fiataljainak szerelmes csatája!
Az évad legtoké etesebb zenés vigiátéka!

Négylovas hintó

Főszerepben: Turay Ida, Hajmássy Miklós, Szemere Vera, Mály Gerő
Hétfőn utoljára:
Negyediziglen

Bemutató kedden az
APOLLO Filmszínházban

Bélvárosi Kellemesen fűtve
Hétfőn utoljára:
Férfi hűség
!December 1, 2. kedd, szerda, csak két napig!
Halálra ítélték
Merle Oberon és George Brent óriás filmje!

Zilahy Lajos drámája a Casinóban
Süt a nap
Főszereplők Nagy Alice, Rózsahegy, Kiss Manyi, Rendez e Kalmár László

színhelyére és szállítják az újabb halottakat és sebesülteket.

GONDATLANSÁG OKOZTA A BORZALMAS BOSTONI TÜZVÉSZT

Lapzárta kor jelenti a Német Távirati Iroda:

A borzalmas bostoni tűzvészt, amely eddig 433 halálos áldozatot követelt, a bostoni rendőrség közlése szerint egy segédfilmszínész okozta, gondatlanságból. Egő gyufát dobott a mulató műanyagból készült pálmáit közé, amelyekről tévesen azt tartották, hogy nem gyulladnak meg.

Jól sikerült Katalin-estély volt Nagyszalontán

Nagyszalonta. Saját tud. A harctéren küzdő honvédeink részére történő téli melegruha gyűjtés javára Nagyszalonta város tisztviselői kara jól sikerült tánc-estélyt rendezett f. hó 29-én Nagyszalontán a Redut termében. Az estélyre meghívták Nagyvárad város tisztviselői karát is, amely Papp Lajos és Selényi Vilmos vezetésével népes küldöttséggel jelent meg a szalontai karsársak estélyén. A tánc-estélyt rövid, kedves műsor vezette be, melyen két ízben is szépen szerepelt a Városi Dalegylet. Szabó Zoltán városi jegyző a városi és a helybéli vendégeket köszöntötte kedves szavakkal. Enyedi Irén és Hegedűs László pedig palotást táncoltak. Erdélyi Ferenc saját költeményét szavalta. Türkössi Mária pedig háborús dalokat énekelt. Meglepetés volt Furka Béla városi tisztviselő műsora kívül ez, aki „éneklő fűrészes”-én adott elő néhány szót. Műsor után tánc következett, mely azonban a mai időknél megfelelően már este 10 órakor véget ért, a kitünő hangulatba keveredett fiatalok nagy szívfájdalmára. Az estélyt dr. Hadady Imre polgármester vezetésével megjelent Nagyszalonta város vezető tisztségviselői.

Tejet kaphatnak egy évesnél kisebb gyermekeik számára az édesanyák

A városi tisztifőorvosi hivatal felkérte lapunkat a következők közlésére:

A Zöld Kerest-Bunyitay-ligeti és Szaniszló-utcai Egészségházának körzetébe tartozó szülők figyelméért felhívja a tisztifőorvosi hivatal, hogy tejjel ellátatlan 12 hónaposnál kisebb csecsemők részére a rendelkezésre álló csekély mennyiség erejéig fél-fél liter zöldkereszt tejjel igényelhető. Jelentkezni lehet délelőlt 8 órától 10 óráig a Horthy Miklós-utcai tejjelosztónál.

Kávéházakban és vendéglőkben kérje a MAGYAR LAPOK-at.

Churchill rádióbeszédében a Földközi-tenger birtokbavételének tervét jelentette be

Fokozódott a tengeralfattjáró veszély és ezért szükséges, hogy az angol-szász hajók ne kerüljenek a Jóreménység-fok körül

Elmult a borzalmas veszély, amely megsemmisüléssel fenyegette Anglia életét

Amszterdam. (MTI) A Német TI jelent: A brit hírszolgálat közlése szerint Churchill tegnap rádióbeszédet intézett a brit néphez és a világ közvéleményéhez. Beszédében arra a végkövetkeztetésre jutott, hogy az eddigi események nem jogosítanak fel arra a reményre, hogy a háború már nem tart sokáig és már nem várnak Angliára nehéz és véres esztendőket. Mindenesetre túl vagyunk azon a borzalmas veszélyen — vélekedett Churchill — amely megsemmisíthette volna Anglia életét és mindazt, amiben bíznunk. Elutasította a bírálatot olyan hadi eszközök fölért, melyeket még nem hajtottak végre, azonban elismerését fejezte ki Montgomery és Anderson tábornokoknak eddigi tevékenységükért. Anglia terve az, hogy kiséperjék Tuniszból az ellenséget, azután Afrika birtokában induljanak támadásra Franciaországot illetően hangzott, hogy maguknak a franciáknak kell dönteniük sorsuk fölött, azonban reményét fejezte ki, hogy De Gaulleék jutnak tulsulyra.

Genéből jelentik: (MTI) A Német fávirati Iroda jelent: Washingtonból jelentik, hogy az északamerikai rádió jelentése szerint a washingtoni tengerészeti minisztérium közölte, hogy a brazilai vizeken ismét fokozódott a tengeralfattjáró veszély.

Pétain tábornagy napiparancsa: „Nem halt meg Franciaország”

Vichy. (MTI) Az OFI jelent: Pétain tábornagy ma a következő napiparancsot intézte a hadügyi, tengerészeti és légügyi államtitkárok parancsnoksága alatt álló csapatokhoz: Szárazföldi, tengerészeti és légi hadseregünk tisztjei, altisztjei és katonái! Ti, akik önmegtadással állottatok a hadsereg soraiban, olyan megpróbáltatáson mentetek ma keresztül, amely fájdalmasan visszhangzik katonalelkünkben. Franciaország meg fogja őrizni fecskefészekét ezredeitek emlékeit, nem fogja veszendőbe hagyni dicsőséges harcaitok és fegyvereitek emlékének tisztaságát és a magas hagyományokat. A franciaországra zúduló csapatok özöneitől egymáshoz közelebb hozva, tisztetek, altisztetek, katonák, tengerészek, tömörüljétek a körül, aki önzetlenül szeret benneteket. Zászlóitok előtt tisztelgetve, arra

kérlek benneteket, hogy őrizzék meg érintetlenül a jelszót: Becsület és haza! Franciaország nem halt meg!

Bebizonyosodott a touloni francia flottá árulása

Lisszabon. (MTI) A Stefani jelent: Az amerikai hírgyűnökségek nyilvánosságra hoztak egy jelentést, amelyből kitűnik, hogy a touloni francia hajóraj vezetői állandó érintkezésben maradtak Darlan tengernaggyal. Minden előkészület megtörtént arra, hogy a hadihajók kifussanak Toulonból és a vállalkozást a legkisebb részletéig

kidolgozták

Párizs. (MTI) A Német TI jelent: Deat, a nép nemzeti tömörülési mozgalom vezetője Franciaország helypolitikai helyzetéről beszélt a párt előtt. Azt követelte, hogy építsék ki a Laval által létrehozott északafrikai falangét, a kormányt pedig felszólította, teremtse egységes pártot, kiküszöbölve a felelőtleneket.

Párizs. (MTI) A Német TI jelent: Francia jelentés szerint a touloni hadiflotta önelsüllyesztése alkalmával hat katona életét veszítette, huszonöt megsebesült. A polgári lakosság körében nem voltak áldozatok. Német

Sikeresen visszaverték a Szovjet valamennyi támadását

Berlin. (MTI) A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német Távirati Irodának. A véderő főparancsnoksága közli:

A keleti arcvonalon több ellenséges támadás megfiúsult. Német és román csapatok tegnap is sikeresen visszaverték az ellenség valamennyi támadását, melyeket számbeli fölényben levő erőikkel hajtottak végre a Volga és a Don mentén. 35 ellenséges páncélost semmisítettünk meg. A nagy Don kanyarban ellentámadással az egyik folyószakaszon túlrá vetettük vissza a szovjet csapatokat. Jelentékeny légi erők, köztük román harci gépek eredményesen támogatták a földi vállalkozásokat. Repülőnk sok

ellenséges járművet megsemmisítettek. Bombázógépeink éjszaka eredményesen támadták a szovjet utánpótlásokat a Volga alsó folyásánál. Gyors olasz harci alakulatok ellenséges csapatgyűléseket támadtak. A keleti arcvonal középső szakaszán az ellenség állandó súlyos harcok közepe, 57 páncélost veszített. Az ellenség az Ilmen-től délkeletre több ízben megismételte, eredménytelen támadásokban, súlyos veszteségeket szenvedett emberben és hadianyagban egyaránt. A tegnapi harcok folyamán német és román vadászgépek összesen 39 szovjet repülőgépet pusztítottak el. Ugyanezen a szakaszon hat saját gépünk veszett el!

Tuniszban újabb állásokat foglaltak el a tengely csapatok

Berlin. (MTI) A Német TI jelent: A Führer főhadiszállásáról: Cyrenaiában felderítő osztagok tevékenykedtek. Tuniszban német és olasz csapatok egy makacsul védelmezett magaslati állást elfoglaltak. Légierőnk ellenséges hadoszlopokat, utánpótlási állásokat és repülőtámaszpontokat tá-

madott. Ennek során sok ellenséges gépjárművet elpusztítottak. Légiharcokban 16 ellenséges gépet, köztük négy motoros bombázókat lőttünk le. E harcok során négy gépünk veszett el. Német harci gépek a francia észak-afrikai partok előtt megrongáltak hét nagy csapatszállítóhajót.

Német gyorscsapatok előretörése Kalmükföldön

Berlin. (MTI) A Német TI jelent: A német légi erők szombaton is ura volt a helyzetnek a keleti harctér felett. Bárhol kísérelt meg a szovjet nagyobb erővel benyomolni a német

szakaszok fölé, mindenütt azonnal harcerakényszerítették. E harcok során 42 bolsevista gépet lőttek le.

Berlin. (MTI) A Német TI jelent: November 20. és 27. között a Kal-

Nézzé meg

a Baross Női Tábor jótékonycélu

Karácsonyi Vásárát

december 1. 2. 3-án a Pannónia-szálloda éttermében Nyitva reggel 9-től este 7-ig

részről kijelentik, hogy ezek a veszteségek a robbanások következtében keletkeztek, nem a touloni katonai intézkedések következtében.

Vichy. (MTI) A Német TI jelent: Az OFI-iroda a touloni helyzetről jelentésében kiemeli, hogy a városban és környékén teljes a nyugalom. A kávéházak, vendéglők és szórakozóhelyek bezárása este 8 órakor a legpontosabban megtörtént. Az éjszakai esendek csak az elsüllyesztett hajókra támadó robbanások szakítják félbe, amelyek egymást követik, amint a lángok a hajók löszkamráit elérik. Az Arzenálban is teljes a nyugalom

mükföldön előretörő német gyorscsapatok eddigi jelentés szerint 1652 foglyot ejtettek. Az ellenség 2300 halottat hagyott hátra a csatatéren.

Megszállták az angolok Reunion szigetét?

Vichyből jelentik: (MTI) Az OFI jelent: Francia illetékes körökben vasárnap este közölték, hogy a Délindiai Óceánban levő Reunion szigetről a legutóbbi angol támadás óta semmi hír nem érkezett. Valószínűnek tartják, hogy az angolok az egész szigetet megszállták.

Új elnök Uruguayban

Vichyből jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelent: Ricard volt francia fregattkapitány a Reunion szigetét megszálló de Gaulleista haderő parancsnoka, vasárnap délelőtt ultimátumban szólította fel a sziget kormányzóját, hogy adja át a szigetet. A kormányzó azt válaszolta, hogy a szigetet indokolatlan támadás érte és nincs más ohaja, minthogy serényen tevékenykedve, legyőzze a jelen nehézségeket. A sziget átadására vonatkozó javaslatot nem fogadhatja el.

Lisszabon. (MTI) A Stefani jelent: Londoni híradás megerősíti, hogy De Gaulle rövidesen Washingtonba repül, hogy ott személyesen tárgyaljon Roosevelttel. Reméli, hogy sikerül elfogadtatni Roosevelttel a maga álláspontját Darlan helyzete tekintetében.

Legjobb minőségű női, férfi, gyermek

c i p ő k,

legdivatosabb kivitelben

Fekete József cipőüzletében, Szent László-tér, Sas-palota
Hócipők, hócsizmák, halina-csizmák!

Feloszlik a Kereskedelmi Csarnok és Kereskedők Egyesülete néven új érdekképviseleti szerv alakul

Ilovsky János országos Baross-elnök körlevele a vidéki Baross-szervezetekhez

Nagyvárad. Saját tud. Ilovsky János országgyűlési képviselő, a Baross Szövetség országos elnöke érdekes körlevelet intézett a szervezet tagjaihoz. A körlevél elvi nyilatkozatokat tartalmaz és többek között bejelenti, hogy az illetékes tényezők szakmák szerint tagolt új, szabad érdekképviseletet fognak létesíteni, amelyek a Baross Szövetséggel együtt munkálkodva foglalkoznak majd a kereskedelem minden problémájával. Az érdekes körlevél így hangzik:

Erdekképviselet alakulnak

A nemzeti gazdasági élet magyarra tétele érdekében megfontolt tanácskozás után a magyar országgyűlés képviselőházában 12 pontban előterjesztettem a Baross Szövetség kívánságait — hangzik a körlevél. — Ezek között az egyik legfontosabb tétel így hangzott: „Az összes zsidó vagy liberális szellemű, ilyenekből átvedlett országos vagy helyi jellegű érdekképviseletek, klubok, egyesületek, grémiumok stb. rendeltileg haladéktalanul oszlattassanak fel és a Baross Szövetség államérdekű kereteinek felhasználásával új szakmai érdekképviseletek hívandók életre a keresztény nemzeti kereskedelem végleges kiépítésére”.

A Baross Szövetségnek évtizedeken át folytatott küzdelme tehát most új korszak kezdetéhez érkezik. Szakmák szerint tagolt, új szabad érdekképviseletet fognak életre hívni, amelyek a Baross Szövetséggel együttműködve, a nemzeti gazdasági törekvések megvalósítását és a keresztény kereskedelem érdekeinek ápolását fogják szolgálni.

Már a legközelebbi időben meg fog alakulni budapesti székhellyel a Kereskedők Országos Egyesülete és a Nagykereskedők Országos Egyesülete, valamint a kereskedelmi és iparkamarák miniszteri biztosainak támogatásával az ország különböző helyein meg alakulnak azok a további érdekképviseletek, amelyek arra lesznek hivatva, hogy a kereskedő mindennapi gondját képező szakmai érdekképviseleti teendőket elvégezzék.

Baross-tagok beléphetnek a szakmai érdekképviseletekbe

Tisztelettel felkérem Szövetségünk összes tagjait, hogy a szakmai érdekképviseletbe, — de semmi esetre se régiből átvedlett egyesületbe — ne csak belépni, hanem ott tevékenyen közreműködni is sziveskedjenek, annál inkább, mert gondoskodás történt arról, hogy a szakmai érdekképviseletbe tartozó kereskedők úgy is, mint a Baross Szövetség tagjai, segítségünkkel a legmegszébbmenő támogatást élvezzék a keresztény alapokon nyugvó új gazdasági rendben.

A jelen értesítés egyidejűleg az összes fennálló Baross szervezeteknek elküldöttem. Felkérem tehát vidéki szervezetaink vezetését, hogy az eddig még be nem szervezett községek keresztény kereskedőit, haladéktalanul hívják fel csatlakozásra és az újabb ta-

gok névjegyzékét is sürgősen mutassák be központunknak, hogy az új érdekképviseleti szervezetekben a Baross-gondolat hű képviselőit biztosíthassuk. A névsorok december 5-ig küldendők be.

Kilenc pont a jövő programja

A Baross Szövetség, mint az ország keresztény kereskedőinek, iparosainak és vállalkozóinak átfogó szervezete, a kormányzattal egyetértőleg új feladatai során a következő teendőket:

1. a magyar gazdasági élet érdekképviseletének munkájában az összhang és a magasabb nemzeti érdek érvényesülésének biztosítását.
2. a szakmai érdekképviseletek feladatkorán kívül eső általános és országos jellegű gazdasági kérdésekben az állásfoglalást, minden esetben előzőleg megtárgyalva az ügyeket az illetékes szakmai érdekképviseletekkel.
3. a keresztény magyar gazdasági élet hiteligenyei kielégítésének továbbfejlesztését.
4. a keresztény magyar kereskedelem és ipar erkölcsi színvonalának emelését.

5. magyar kereskedő és iparosnemzedék nevelését, a tanonckérdés és utánpótlás gondozását, továbbképző, oktató és szakmai tanfolyamok létesítését, az ifjúságnak a kereskedői és gazdasági pályákra irányítását.

6. a kereskedők és iparosok jóléti intézményeinek és agkori biztosításának megteremtésére az előkészítő munkák elvégzését.

7. a Baross Újságnak az összes tagoknak külön előfizetés nélkül, tagilletmény gyanánt való megküldését,

8. a kereskedelem, ipar, termelés és vállalkozás részére központi székház és vidéki szövetségi székházak létesítését és fenntartását,

9. a szociális együttműködés minden lehetséges biztosítását a keresztény kereskedők, iparosok, vállalkozók stb. számára.

A fenti körlevél szerint tehát rövidesen megalakulnak az egész országban a kereskedelmi érdekképviseletek. Budapesten már a napokban megkezdődik működését a Kereskedők Országos Egyesülete és a Nagykereskedők Országos Egyesülete, vidéken pedig azok az érdekképviseletek, amelyek az érdekvédelem decentralizált ügyeit fogják intézni.

A körlevél tehát tisztazza a Baross Szövetség helyzetét és viszonyát az érdekképviseletekkel szemben. A körlevélből az is kitűnik, hogy a Baross Szövetség eszmei alapon álló társadalmi szervezet lesz. Megszűnik tehát az a tilalom is, amely eddig fennállott a Baross-tagok más egyesülésekben való részvétele tekintetében.

A körlevél egyenesen kívánatosnak tartja, hogy a Baross-tagok belépjenek az új érdekképviseleti alakulatokba. Kiemeli azonban, hogy semmi esetre sem a régiből átvedlett egyesületbe.

Nyilatkozik Ludwig Gyula, a Baross Szövetség nagyváradai elnöke

Munkatársunk beszélgetést folytatott a körlevél ügyében Ludwig Gyula, Baross-elnökkel, aki most tért haza budapesti utjáról, amelyen éppen a körlevélben kilátásba helyezett alakulásokat tárgyalták meg illetékes helyen.

Ludwig Gyula mindenben megerősítette a körlevél bejelentéseit, nagyvárad vonatkozásában pedig a következőket mondotta:

— Nagyváradon is megszűnik a régi átvedlett alakulat és minden vagyonát a megalakuló Kereskedők Egyesülete veszi át. Ez lesz Nagyváradon a kereskedők érdekképviseleti testülete, melynek vezetését ötven százalékkal a Baross Szövetség fogja adni. Ebbe az Egyesületbe a Baross-tagok nemcsak beléphetnek, hanem köteleességük is résztvenni életében és működésében. Az említett alakulatokra rövidesen sor kerül. Körülbelül december első felében osztják fel a régi testületet és alakítják meg az újat.

Vannak gyöngye pontjai az amerikai „belső gazdasági front”-nak is

„A háború elvesztésének tíz útja” foglalkoztatja az amerikai közvéleményt

Newyork, november hó.

A „The American Mercury” legutóbbi száma terjedelmes vezércikkben foglalkozik az amerikai háborús gazdaságokban mutatkozó visszaesésekkel. A cikk a háborús gazdaság zavarait a következő tíz okra vezeti vissza.

1. Helytelen szociális szempontok a nyersanyagkészletek lefoglalásában. Példá: Egy női harisnyagyárat az a veszély fenyegetett, hogy nyerselyemhiány miatt üzemét be kell szüntetnie. A 200 munkású, legnagyobb részét egyetemi hallgatóknak, úgy akart segíteni a helyzetben, hogy a közönség körében elronyolt és használt selyemharisnyákból gyűjtést rendezett. Mivel a gyűjtés nagy port vert fel, a kormány nem mert elutasító álláspontra helyezkedni és a gyárnak megengedte az összegyűjtött harisnyák selyemanyagának újra való feldolgozását. Az esettel kapcsolatban a lap erőteljesen vet a kormány szemére és megemlíti, hogy az ejtőernyőiparnak nemcsak a nyerselymet pótoló anyagból sem fognak elegendő készletek rendelkezésére állni, úgy hogy kénytelen lesz műselyemhez folyamodni.

2. Főleg a már feldolgozott nyersanyagok lefoglalásától. A lap helyteleníti például, hogy a „War Production Board” azokat a fehér bádogdobozokat, amelyeket a gyárak már címkével láttak el, nem merre lefoglalni.

3. Az arany hamis túlértékelése. Ez a szemrehányás az aranybányázat bezárásáról folytán azóta tárgyalanná vált.

4. Főleg a faipar munkáskérdésének megoldásától. Bár az épületfahiány, különösen pedig a repülőgépiparban mutatkozó fahiány máris közvetlenül veszélyezteti a termelési programot, a szakaszervezetek ellenállása miatt a kormány nem mert gátat vetni a fakitermelő munkások mozgalmának, akik a jövedelmezőbb hadiiparban keresnek elhelyezkedést. A fűrészmalomok legutóbb 50.000 katonai munkára rendelkezést voltak már kénytelenek követelni, a kormány azonban most már a katonai körök ellenkezése miatt ennek a kívánalomnak sem akart helyt adni.

5. Főleg a kauccukkal való erőteljesebb takarékoságtól. A cikk hiányolja, hogy a keleti partokon kívül az autóforgalom korlátozása nem éri el a szükséges mértéket. A cikk megjelenése óta a benzín adagolását azóta az egész országra kiterjesztették.

6. Elégetlen intézkedések az öntvényfémekkel való gazdálkodásban. A wolfram, vanádium, stb. szállítására nagyobb mértékben kellene igénybevenni a teher szállító repülőgépeket.

7. A hadiipari szervezetben uralkodó egyoldalú érdekvédelem türeje. A „Dollara year”-alkalmazottak szerepeltetése nem alaptalanul céltáblája annyi

éles támadásnak. Azoktól a nagyiparosoktól, akik egy dollár névleges évi fizetésért dolgoznak, valójában tehát iparvállalataikból élnek, nehezen lehet feltételezni, hogy a közérdekkel szemben ne saját vállalataik érdekeit tartják szem előtt.

8. Főleg a kézzárak lefoglalásától. A magánfogyasztás számára dolgozó ipar a nyersanyaghiányt előre látva, jóelőre nagy nyersanyagkészleteket és készáruállományt halmozott fel. Ez az oka annak, hogy a közérdekkel szemben a raktárkészletek még mindig meglehetősen nagyok.

9. A véderő értékes fémeket pazarol el feleslegesen. Réztöltényhüvelyek helyett acélhüvelyeket kellene alkalmazni, az alumíniumot pedig a lehetőség szerint rézzel helyettesíteni, mert rézből aránylag még mindig több áll rendelkezésre, mint alumíniumból.

10. Főleg a 18 éveseknek katonai szolgálatra való behívásáról. A 18-19 éves ifjúság a katonaságnak értékes tapasztalatokkal rendelkező munkaerőket helyettesíthetne. A kormány a cikk megjelenése óta csakugyan törvényjavaslatot terjesztett be a 18 évesek behívására, jellemző módon azonban csak a választások lezajlása után.

Olvassa és teressze a Magyar Lapok-at

Befejezték a nagyváradi asszonyok és leányok a honvédek karácsonyi gyűjtését

Harminc láda szeretetajándékot küldtek el továbbítás végett a Vörös Kereszt budapesti központjába

Nagyvárad. Saját tud. Lapunk már több ízben beszámolt arról, hogy a nagyváradi asszonyok és leányok dícséretes szorgalommal és áldozatkészséggel nagy gyűjtési akciót kezdtek a harctéren küzdő honvédek és hozzátartozóik karácsonyi megajándékozására. A gyűjtés folyamán meghatározott módon nyilvánult meg a város közönségének áldozatkészsége. A gyűjtés most már befejeződött és annak eredményét az akció vezetője a következő levélben hozta dr. Hlatky Endre főispán tudomására:

Méltóságos Főispán Ur!

Tisztelettel értesítjük, hogy a nagyváradi Magyar Asszonyok és Leányoknak szeretett hazánkért harcoló, hős honvédeink részére a karácsonyi ünnepekre, három hét előtt megkezdett szeretetsomagok gyűjtése, azok becsomagolása és elküldése befejezést nyert.

Különös örömmel tölt el mindnyájunkat annak tudata, hogy az ajándékozásból társadalmunk minden rétege kivette a maga részét és olyan áldozatkészségről tett tanubizonyságot, mely példátlan Nagyvárad közismert jószívűsége mellett is. Sokszorosan emeli az adakozás értékét és becslését az a körülmény, hogy köztudomású, miszerint ma senki sincs közülünk bőségben.

Meghatódottan tapasztaltuk, hogy minden adakozást bensőséges szeretet hatott át azok iránt, akik értünk minden áldozatot meghoznak. Az iskolás-gyermek uszonna-kenyerének darabját, az iskolákban kanalanként összehordott lisztsomagokat, a munkásság szíves adományait, a nagy cégek igen értékes ajándékait, a hivatalok, pénzügyintézetek, egyesületek tekintélyes pénzdományait mind ez a szeretet hatotta át; a jó szív munkája volt, az együvértartozás érzéséből fakadt, köszönet érte mindenkinek, ki részt kért és vett belőle!

Minden adományról és adakozásról pontos feljegyzést vezetünk, ennek feldolgozása után részletesen értesítjük a Főispán Urat és a nagynyilvánosságot.

A mai nap 30 drb. ládát a Vörös Kereszt budapesti címére gyorsárúként elszállítottunk, arra kérjük Méltóságodat, méltóztassék erről a Vörös Kereszt központját értesíteni és nyilvánosan őket arra kérni, hogy ládáinkat továbbítsák a harcterekre lehetőleg szeretet szerint úgy, hogy azok a szeretet ünnepén honvédekhez jussanak.

Kiséri csomagjainkat szeretetűn-

kön kívül a mi alázatos, hő imánk a Mindenhatóhoz, hogy honvédeink, akik oly becsületesen és önjelelőző hősiességgel védik szeretett Hazánkat, dicsőségesen, győzedelmesen térjenek

Felmentették Fritsch Ottót és Fritsch Waltert az árulrejtés és árdrágítás vádjai alól

Semmiségi kérést terjesztett elő a királyi ügyész az ítélet ellen

Nagyvárad. Saját tud. Lapunk már több ízben beszámolt arról, hogy a törvényszék uszora-bíróágánál feljelentésre eljárás indult Fritsch Ottó és Fritsch Walter nagyváradi hentesek ellen, mert bizonyos árukat — a feljelentés szerint — csak marhahus vásárlása ellenében szolgáltattak ki.

A megindult eljárás során több tárgyalást tartottak és a tárgyalásokon több tanút hallgattak ki. Hétfőn délután volt az ügyben a főtárgyalás dr. Rozsly István, a törvényszék uszora-bírája előtt. A tárgyalás folyamán Váradi Lajosné, Horváth Lajos volt alkalmazott és Gulyás Mária tanukat hallgatták ki. A tanuk egyöntetűen azt

vallották, hogy soha sem tapasztaltak Frischéknél olyasmit, ami az árulrejtés és árdrágítás mértékét megütötte volna. Mindenkor kiszolgálták mindenkit a készletek arányában és mindig csak a megszabott árakat számították.

A tárgyalás során a védő és az ügyész több kérdést intézett a tárgyaláson megjelölt feljelentőhöz is, aki megemlélt már elhangzott állításait. A tanuk meghallgatása után a bíróság kihirdette az ítéletet, amely szerint Fritsch Ottót és Fritsch Waltert, valamint Török Elek nevű alkalmazottjukat felmentették a vád és következményei alól. Az ítélet ellen dr. Szolnok Jenő ügyész semmiségi kérést terjesztett elő.

Közgyűlést tartott a Vendégforgalmi Szövetség

Papp Lajos javaslatot terjesztett elő a közgyűlések decentralizációjára

Budapestről jelentik: Az Országos Magyar Vendégforgalmi Szövetség gr. Széchenyi Károly elnökletével Budapesten tartotta rendes évi közgyűlését. A közgyűlésen a szakminiszteriumok képviselői, a központi elnökség és a vármegyék vendégforgalmi osztályigazgatói jelentek meg. Bihar vármegyét és Nagyváradot Papp Lajos osztályigazgató, Idegenforgalmi Hivatalvezető képviselte.

Gróf Széchenyi Károly elnöki beszámolójában rámutatott arra, hogy a háborús viszonyok a belső vendégforgalmat nem csökkentették, hanem inkább emelték, úgy hogy a nyaraló vendégek száma 14 százalékkal, a nyaralásból származó bevételek 40 százalékkal emelkedtek, bár ez utóbbinál az általános áremelkedés is szerepet játszott. Figyelemre méltó, hogy Kárpátalja vendégforgalma rendkívül módon visszaesett. Erdély azonban emelkedett, úgy hogy az egész ország vendégforgalmának 23 százaléka Erdélyre esik.

A nagy tetszéssel fogadott elnöki beszámoló után Papp Lajos biharmegyei osztályigazgató javaslatát tár-

gyalta a közgyűlés, amelyben azt az indítványt teljesítette elő, hogy a Vendégforgalmi Szövetség a jövőben ne Budapesten, hanem minden évben más-más vidéki városban tartsa évi közgyűlését. Indokolta ezt azzal, hogy ezúton is lehetővé kell tenni, hogy az egész országról tájékoztatást nyújtó osztályigazgatókat az egyes tájegységeket személyes tapasztalat útján ismerjék meg. Papp Lajos kérte, hogy amennyiben a közgyűlés elfogadja javaslatát — a legközelebbi közgyűlést Nagyváradon tartsák meg, amikor annak mintaszerű megrendezésével a jövőre követendő példát akar szolgáltatni.

Papp Lajos javaslata élénk vitát eredményezett és egyetlen ellenjavaslat kivételével minden hozzászóló az indítvány mellett nyilatkozott és mindjárt több város képviselője jelentkezett az első rendezés jogáért. A közgyűlés végül a javaslatot részletesebb kidolgozásra az elnökségnek adta ki.

Karácsonyi szerete(csomagban küldjön) **fényképet** harctéren küzdő hozzátartozójának! Művészi felvételek: **Major György** műtermében Rákóczi ut 13 sz.

Gránátosnak hívják ezentúl a német gyalogos katonát

Irta: Benary alezredes

A gyalog menetelő katonának má sokféle neve volt a történelem folyamán. Hol lándzsásnak, íjjásznak, parittyásnak hívták, hol meg darabontnak, muskétásnak és hajdunak. Nálunk bakának tisztelik őket, Németországban pedig „Zápfog“-nak, közben elfelejtve, hogy Nagy Frigyes éppen nem gúnyból adta nekik ezt a nevet. Szerinte a gyalogság „a hadsereg zápfoga, amely ellenállhatatlan erővel őrli szét az ellenfél végső erejét.”

A „gránátos“ elnevezést a kézigránát szülte. Ez az új fegyver a 17. század fordulóján tűnt fel és használatára a gyalogság legügyesebb, legmerészebb katonáit válogatták ki. Támadásnál a rohamcsapatok élén haladtak, védelmiál a négyzetbe állított zászlóalj sarkai-ból ugrottak elő, hogy gránátjaikat a feljükk törő tömeg közé dobják. Hogy a gránátdobás közben ne akadjon bele kalapjuk széles karimájába, ezt hátrahajtották, ebből fejlődött ki aztán a hegyes gránátos-szeveg. Később külön században foglalták össze a gránátosokat az ezredkereten belül, míg végül külön gránátos-zászlóaljak és gránátos-ezredek nem alakultak. Midőn a harc-szatban a kézigránát átmenetileg kissé háttérbe szorult, nevéket egyszerűen átvitték a gyalogság elitjére. Gránátosnak hívták ezután a fejedelmek és hercegek testőrségét, Nagy Frigyes „első gárda-zászlóalját“ és Napoleon „öreg és fiatal gárdáját“ is. „Le premier grenadier de France“ (Franciaország első gránátosa) volt a császári birodalom leghíresebb katonái címe. Első viselője Latour d'Auvergne tábornok volt, aki az öreg gárda első századának névsorában egyszerű gránátosnak volt feltüntetve. Nevét még halála után is felszólították névsorolvasásnál, midőn a jobboldali első katoná válaszára helyette. „Nincs itt!“ Erre kérdezték: „Hol van tehát?“ A katoná pedig felelte: „Meghalt a becsület csatamezején.“

A világháború előtti német hadseregben gránátos volt a porosz gárda ezredeinek többsége, ezenkívül a porosz sory-gyalogság 12 első ezrede és a különböző vidékek ezredei közül mindig az első ezred. Megkülönböztetésül gránátos-süveget hordtak, persze csak ünnepélyes alkalmakkor vagy sajátos sisak-forgót, szíjakat és hajtokát viseltek. A világháború után az egykori gránátos-ezredek hagyományát fenntartó ezredek vagy zászlóaljak tagjait nevezték gránátosnak.

A mostani háborúban ismét a gyalogság viseli a harc fő terhét és igazán elitje a hadseregnek minden csataterén. Ezért rendelte el Hitler nemrégiben, hogy ezentúl minden gyalogos ezred — a vadász és hegyvadász ezredek kivételével — a „gránátos ezred a páncélos hadosztálynál“ vagy „páncélgránátos ezred“ nevet viselje, hogy ezzel is kifejeztesse juttassák a hadtörténelem egyik legdicsőbb fegyvertípusának fontosságát

Kereszténymagyar keresztény magyarnál vásárol!

Tizenegy ujonctűzoltói állásra hirdet pályázatot a város

Nagyvárad thj. város polgármestere 4469/1942. eln. szám alatt az alábbi pályázati hirdetményt adta ki:
Nagyvárad thj. városnál a m. kir. belügyminiszter ur 64.324-1942. IV. sz. rendeletével szervezett és még betöltetlen 11 ujonctűzoltói állásra pályázatot hirdetnek.

A kinevezendő ujonctűzoltó szolgálatának első évében állami rendszerű kiképző szolgálattal, illetményel és lakáspénzzel egybekötött tűzoltó ujonci minőségben alkalmaztatik és részére természetben egyenruha jár. Alkalmatlansága esetén minden jogigény nélküli barmikor elbocsátható. Egy évi jó szolgálattal után az állami rendszerű II. o. altiszti illetményben részesül.

Az állásra csak 21. életévüket betöltött és 30. életévüket meg nem haladott katonaviselt olyan egyének pályázhatnak, akik nem zsidók.

Egyenlő feltételek fennforgása esetén előnyben részesülnek a gépkocsivezetői jogosítvánnyal, autószerelő, lakatos, villanyszerelő, kőműves vagy szabóipari segédlevelek valamelyikével rendelkezők, továbbá a vitézek és végül azok, akik már megfelelő tűzoltói vagy légvédelmi kiképzésben részesültek.

A benyújtandó pályázati kérvényhez, vagy személyi laphoz a következő okmányokat kell csatolni:

1. születési anyakönyvi kivonat és annak igazolása, hogy az 1939. évi IV. t. cikk végrehajtása tárgyában foglaltak értelmében a pályázó nem esik az idézett törvény 1. §-ában foglalt korlátozások alá. (Mindkét szülő születési és házassági anyakönyvi kivonata, valamint a hiv. rendelet szerinti nyilatkozat.)
2. családi állapotot igazoló helyhatósági igazolvány,
3. a magyar állampolgársági bizonyítvány, vagy ezt valószínűsítő igazolvány,
4. testi és szellemi képességet, valamint tűzoltói szolgálatra való alkalmasságot igazoló négy hétnél nem régebbi keletű m. kir. tisztí orvosi bizonyítványt,
5. feddhetetlen előéletet és nemzeti szempontból megbízhatóságot igazoló, négy hétnél nem régebbi erkölcsi bizonyítványt,
6. legalább 4 elemi osztály sikeres elvezését, vagy ezzel egyenértékű képességet igazoló bizonyítványt,
7. katonai szolgálat teljesítését igazoló, valamint az esetleges tűzoltói és légvédelmi kiképzési igazoló bizonyítványt,
8. a különleges szakképzetiséget igazoló okmány.

Felhívom a pályázni óhajtokat, hogy hozzám intézett, saját kézzel írt és eszencényeségi bizonyítvány hiányában 2 pengő okmánybélyeggel ellátott pályázati kérvényüket, illetve „Személyi lap”-jukat legkésőbb 1942. évi december hó 15-én délelőtt 12 óráig a város központi iktató hivatalába nyújtsák be.

A benyújtott pályázati kérelmeket a beérkezés sorrendjében fogom elbírálni.

A testi és szellemi képességet, illetve tűzoltói szolgálatra való alkalmasságot igazoló tisztiorvosi bizonyítványt a pályázók a tűzoltóparancsnoknál való jelentkezés után, hivatalból is megkaphatják.

A kéllően fel nem szerelt pályázatot nem fogom figyelembe venni. — Fenntartom magamnak a jogot a határidőn túl beérkezett kérvények elbírálására is.

Értekezletre hívta össze a polgármester a fakereskedőket

Kimutatást kell készíteni a lekötött famennyiségekről

Nagyvárad thj. város polgármestere 9888/1942. szám alatt az alábbi meghívót bocsátotta ki: Felkérem a város területére kijelölt mindazon tűzifakereskedőket, nagykereskedőket, akiknek telepük van, azonkívül a telep nélküli tűzifa kiskereskedőket, akiknek vagontelepei kötések vannak, hogy 1942. december hó 2-án déli 12 órakor a városháza kistanácstermében tartandó értekezleten szíveskedjenek megjelenni.

Az értekezlet tárgya a fa beszállításával kapcsolatos akadályok elhárításának megbeszélése.

Felkérem az érdekelteket, hogy az értekezletre szíveskedjenek írásbeli kimutatást készíteni, hogy kinek mennyi

kötése van, kivel van kötése, mennyi nyert leszállítást, mennyi maradt leszállítatlanul, hol fekszik a fa (közégsíkban, állomásban, vagy erdőben, mely erdőigazgatóság területéhez tartozik), mi az oka a leszállítás akadályának (fuvaroshiány, vagonhiány, magas fuvarköltés, vízhiány, stb.). Az írásban lefektetett adatokat kérem az értekezleten jelenlevő Közélelmezési Hivatal vezetőjének leadni.

Nyomatékosan felkérem az érdekelteket, hogy az értekezleten pontosan jelenjenek meg.

E meghívó nem vonatkozik a tűzifa-kiskereskedőkként kijelölt szatócsokra.

SZEBB JÖVŐT! — ADJON ISTEN!

Megkezdődik a leventeifjúság kiképzése a leventeegyesületi életre

Ebben az évben a Kalot intézményeiben történik a kiképzés

A leventenevelés két részre oszlik: a kötelező heti foglalkozásokra, s a leventék szabadidőmozgalmára, amely a leventeegyesületek keretében bonyolódik le.

Az elmúlt kiképzési év során — mint ismeretes — megkezdtek a katolikus papok és protestáns lelkészek leventeegyesületi vezetővé való képzését. A leventeifjúságvezetőknek a leventeegyesületi életre való kiképzését tervezik a folyó kiképzési évben a KALOT-tal karöltve. A KALOT a tanfolyamok megrendezésére rendelkezésre bocsátotta a csiksomlyói, szarmárnémeti, szilágysomlyói, egri, vág-

sallyei, ungvári, egyházasfalui, szombathelyi, érdi, zirci, püspöknádasdi, balatonberényi, szabadkai, hajdudorogi, szegedi és kassai népfőiskoláit. Egy-egy tanfolyam időtartama 21 nap. Előreláthatólag december, január, február, március hónapokban rendeznek egy-egy tanfolyamot a fenti népfőiskolákban 3040 ifjúságvezető részére. A tanfolyamokat a leventeélet követelményeinek állítják be: játsszák egy leventeegyesületnek az életét, valamennyi szakosztályának megmozdulásait, az év során előforduló ünnepélyeket. Így érvényesül a leventeegyesületi életben az „Ifjúság az ifjúságé” elv.

Megjutalmazták a legutóbbi nagy leventemegmozdulások legeredményesebb résztvevőit

A leventeintézmény vezetősége a legutóbbi leventemozgalmak megszervezésében és lebonyolításában legeredményesebben résztvevő oktatókat, ifjúságvezetőket, leventéket megjutalmazta. Az „olajesata” téliruha, vas, fém, papirgyűjtés, vöröskeresztes gyűjtés és a most folyó „Leventeifjúság Honvédkarácsonya Mozgalom”

számbajöhető résztvevőit a Leventeifjúság Honvédkarácsonya Mozgalom lebonyolítása után egyenként elutaztatja egy-egy olyan leventeegyesület, vagy leventecsapat székhelyére, ahol a leventeegyesületi élet a legeredményesebben folyik. Ilyen módon 500 fő oktatót, 1000 fő ifjúságvezetőt, 2000 fő leventét kívánnak megjutalmazni.

Bolsevistaellenes gyűlést tartottak a Magyarországi ifjúsági lapok főszerkesztői

November hó 27-én az Ifjúság Házában valamennyi magyarországi ifjúsági lap — számszerint 38 — főszerkesztője bolsevista ellenes megbeszélést tartott. A megbeszélés előadója dr. vitéz Dezséry Endre Levente Hírközpont vezető ismertette a magyarországi ifjúsági lapok fontos szerepét és bemutatta a Weimár—Firenzei európai ifjúsági szellemi találkozó sajtóanyagát és az ifjúsági hírszolgálatot ismertette. Az

előadás eredményeképpen elhatározták, hogy a Levente Hírközpont gondoskodik antikomintern hír- és cikkanyag megszerzéséről, fordításáról, azokat az ifjúsági lapok szerkesztőjéhez juttatja, s így állandóan foglalkozhatnak e kérdéssel is. Főméltságu Kormányzónk ökle végérvényesen lesújtott annakidején a vörös rémre, hős fia, Kormányzóhelyettesünk, ki a megújított leventeintézménynek országos zászlóját ado-

mányozta — e harcban esett el, s bár az Ifjúság Országos Vezetője utmutatása szerint a leventenevelés különös súlyt helyez az ezirányú világnézeti nevelésre, a magyar ifjúsági lapok sem akarnak hiányozni a fontos munkából.

A politikai napilapokhoz hasonlóan, az ifjúsági lapok is megkezdik a magyar gyermek, ifjú lelkének felverteését a bolsevista behatás ellen. Az ifjúság lelki is együtt fejlődik a korral. Néhány társasjátékot mutat be: Csátár-terepjáték, Sziréna-légtalpmi társasjáték, Ki a győztes hadvezér, Vilámbáboru című játékokkal játszanak a gyermekek. Mindezek katonai játékok. Erre vágyik a gyermek lelke.

„Asszonyok a vártán”

— Menekült magyarok emlékkönyve —

Finom, rendkívül izléses könyv hagyta el a napokban a sajtót. A terjedelmes, 224 oldalas mű felöleli az 1940-es év őszi hónapjainak minden mozzanatát, elsősorban a menekültek életét. Izó drámaisággal elevenedik meg a bécsi döntés utáni idő egész mozgalmassága és az odaát maradt magyarok tragédiája, menekülése s az a kálváriás út, amelyet új otthonukig megtettek. Magyar uriaszonyok szívük sugallatát, lelkiük jóságától indítva, bizottságot alakítottak Budapesten, amely bizottságnak az volt a célja, hogy a menekült magyarokat megsegítse. A mozgalom, amilyen gyorsan megindult, ugyanolyan gyors eredménnyel is járt. Rövid idő alatt hatalmas, lelkes női tábor gyűlt össze s két részre oszolva, a Nyugati és a Keleti pályaudvaron üttötte fel „Jóhadiszállását” a két asszonycsoport. Innen kapta a címét a könyv is: „Asszonyok a vártán”. S a bécsi döntés után egymásután futottak be a vonatok Budapest két nagy pályaudvarára. Ontottak az idegen uralom alatt maradt Délkeletről elmenekült, sokat szenvedett, sok viszontagságon átment asszonyokat, férfiakat, gyermekeket. Milyen jóleső boldogság is volt számukra, hogy amikor megérkeztek Budapestre, nem voltak egyedül, magukra hagyatva, hanem már várta őket az a lelkes uriaszonyokból alakult bizottság, amely mindenben gondoskodott további sorokról, elhelyezésükről, kenyérükről és arról, hogy a menekültek meleg otthonra találjanak.

Ezeknek a napoknak történetét, színes, meleg, de egyben néha drámaian szomorú hangulatát tárja fel a menekült magyarok emlékkönyve. Minden fejezet egy-egy külön epizód, amelyből meg-rázzan táruul elénk az a részben boldog, másrészt pedig megkönyeztetően szomorú időszak. Testvéri meleg szeretettől indítva álltak ki a vártára Budapest uriaszonyai, hogy a menekültek sorsát igaz szeretettel irányítsák. S ez a könyv, amelyet most megírtak, amelynek minden külön fejezetét személyes élmények alapján írták a menekülteket segélyező női bizottság tagjai, nemcsak mint olvasmány érdekes és lebilincselő, de egyben értékes történelmi dokumentum is — talán örök időkre. És az is milyen nemes, mennyire igaz, emberbaráti cselekedet, hogy minden egyes eladott példány árából támogatásra szoruló menekült kis magyar gyermekek is koláztatásának költségeit fedezik.

Üdvös volna, ha ez a valóban gyönyörű kiállítás és tartalmában is rendkívül értékes emlékkönyv minél nagyobb példányszámban kerülhetne forgalomba és fogyna el. A könyv mindenestre megérdemli, hogy ott legyen minden tehetősebb magyar család könyvespolcán.

(g. a.)

H I R E K

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ARAK: Egész évre 30, félévre 15, egy óra 2.50 pengő.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 72.301.
 Átiratokat nem adunk vissza.

GÁLFFY SÁNDOR VÁRADOLASZI PLEBÁNOS KITÜNTETÉSE. Nagyvárad. Saját tud. Dr. Scheffler János püspök, nagyvárad apostoli kormányzó Gálffy Sándor szentszéki tanácsos, váradolási plebánost csolti apáttá nevezte ki. A kinevezés okirata megemlíti, hogy Gálffy Sándor a hitbuzgalmi egyesületek vezetésével, az egyházmegye egyik legnépesebb plebániájának buzgó vezetésével és a missziós gondolat terén kifejtett áldásos működésével elvégezhetetlen érdemeket szerzett. Érdekei elismerésének jele a főpásztori kegy, amely őt most a csolti apátság méltóságával tüntette ki.

JÓTEKONYCÉLU KARACSONYI VÁSÁRT rendez a Szent Monika Közösség és Lórántffy Zsuzsanna Egyesület december 2, 3, 4-én a Katolikus Körben.

DR. HLATKY ENDRE FŐISPÁN NÉVNAPJA. Nagyvárad. Saját tud. Hétfőn délelőtt 11 órakor dr. Soós István polgármester és a városi ügyosztályok vezetői felkeresték dr. Hlatky Endre főispánt és jókívánságait fejezték ki nevénapja alkalmával. Dr. Soós István üdvözlésére a főispán válaszolt és megköszönte a figyelmet.

Elfogta a rendőrség a postacsomagok szarkáját. Nagyvárad. Saját tud. A nagyvárad posta csomagosztályánál feltűnt, hogy néhány hét óta a kisebb csomagoknak nyoma vesztett. A bevezetett vizsgálat eredményeként sikerült tettenérni Sári Bálint 57 éves postaal-tisztet, a mint a postacsomagot köpenye alá rejtette. A megtévedt postaal-tiszt a nyomozás során beismerte, hogy az utóbbi időben ő lopkodta a csomagokat, amelyekből a süteményféléket megegette, a papírburkolatot pedig eldobta. Sári Bálintot beismertő vallomása után átkísérték az ügyészség fogházába.

PALESZTINA ELLÁTÁSI HELYZETE ÁLLANDÓAN ROSSZABBODIK. Az általános szállítási nehézségek miatt Palesztina ellátási helyzete egyre rosszabb. Az ország már azelőtt is bevitelre ezorult gabonában, húsból, olajos magvakban, fűszerekből és cukorban. Most mindez hiányzik a beviteli korlátozások miatt, ezeket viszont az indiai-óceáni nagy hajóvesztések idézték elő. A hatóságoknak legnagyobb gondot a gabonaellátás okoz, minthogy Palesztina rendszeres évi szükséglete 200.000 tonna volt, most pedig legfeljebb 100 ezer tonnát tud termelni. (TFK.)

KÖSZÖNETNYILVANÍTÁS
 Mindazoknak, kik felejtetlenül férjem, illetve édesapám **FRANKL BÉLA** elhunytá alkalmából részvétükkel fájdal munkát enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk hálás köszönetet.
 Özv. Frankl Béláné
 Dr. Frankl István

MUNKASZOLGÁLAT MANDZSUO-KOBAN. Hsinkingi jelentés szerint Mandzsukuo 1943-ban bevezeti a nálunk is annyira bevált munkaszolgálatot, amelyre először 120.000 fiatalémbert hívnak be. A munkaszolgálatosok katonai szervezés alatt állnak és hadifonóssá, valamint nyilvános jellegű építkezéseket fognak elvégezni. (TFK.)

HALBÖR-FELDOLGOZÁS DÁNIA-BAN. A kopenhágai üzletekben egyre több legkülönbözőbb színű cserzett halbört lehet látni. Különösen a lepényhal, angolna, tőkehal és a tengeri macska (szintén hall) bőre alkalmas feldolgozásra. A kicserzett halbör nagyon erős, nem árt neki se nap, se fény, se víz. Már 1941-ben közel 3 millió darab halbört készítettek ki, ennek egy részét külföldre szállították, míg a többit Dániában használták fel. (TFK.)

SZÖVETANYAG TEHÉNSZÖR-BŐL. A dániai Aarhusban már hosszabb idő óta kísérleteznek ruhaanyagok előállításával tehénszörből. Mintán az eredmény kielégítő, a textilipar és a hatóságok közös erővel tehénszörgyűjtést rendeznek. A 3 és félmillió dán szarvasmarha előreláthatólag 800.000 kg. gyapjút fog szolgáltatni. A dán gyapjutermelés egyébként évi 400.000 kg. (TFK.)

Modern festett **BUTOR** olcsón kapható **MEZEINÉL**
 Szabadság-utca 12. és Szacsav-utca 48. Halók, kombinált szobák előszobák, konyhák.

Izland fővárosában a hőforrások vizével fűtenek 80 fokos víz kering a fűtőberendezés vezetékében

Reykjavík, november hó. Az izlandi sziklás hegyek közül előbukkanó hőforrások vizét már évszázadok óta felhasználják mosásra és fürdésre, sőt főzésre és sütésre is. A Reykholttanva melletti forrás víze 97 Celsius fokkal a legforróbb, de 85 és 90 fok közt már nem egy forrást találunk. Minthogy Reykjavík közelében is sok olyan meleg forrás van, már 1926-ban bizottság vizsgálta ki a melegvízfűtés lehetőségeit. Különböző fűrások után 1930-ban fektették le az első vezetékét, amelyen keresztül 58 nagyobb épületet fűtöttek és egy uszodát láttak el meleg vízzel. A kertészet is felhasználta ezt az olcsó természeti kincset melegházak fűtésére, úgy, hogy dinnyét és szőlőt is sikerült így nevelni. A próbálkozások sikerén felbuz-

HAT HÓNAPI BÖRTÖNT KAPOTT EGY ÁRDRÁGITÓ. Nagyvárad. Saját tud. Hétfőn délelőtt állott a nagyvárad törvényszék szoborablájára, dr. Rozsly István elé Szabó Kálmáné fogyivásárhelyi lakos azzal a váddal, hogy a tej rendszeresen 80-90 fillérért adta. Mivel a vád bebizonyult, a bíróság hat hónapi börtönnre ítélte.

MENNYIBE KERÜL A HAJÓK ÉPÍTÉSE? Az angolszász hajóvesztés pótlása körül támadt vita során a Times érdekes részleteket közölt hajóépítési költségek növekedéséről. A háboru előtt egy 10.000 tonnás kereskedelmi gőzös átlag 100.000 fontsterlingbe került. Ugyanez a hajó 1940 végén már 50.000 fonttal lett drágább. 1941 végére pedig még 35 ezer fonttal emelkedett az ár, úgy, hogy most már csak kerek 185.000 fontért lehetett 10.000 tonnás hajót megkapni. Az idén tovább drágult a hajóépítés. (TFK.)

Az Actio Catolica 77. sz filmkritikája

„SZERELEM A VÉRPADIG”. Az apagyilkos Beatrice Cenci alakját állítja történelmi környezetbe az olasz film, mely komor hangulatu, de erkölcsileg nem kifogásolható.

„ÜZENET A VOLGAPARTRÓL”. Kifogástalan, háborus magyar film, sok szép harctéri jelenettel, tiszta szerelammal.

„A NAGY ARNYÉK”. Merész lélektan dráma, a katolikus erkölcsi fel-fogástól idegen légkörben.

„KERESZTUTON”. Szépek indul jellemek nem elég meggyőző megtorpanása az élet viharában. Jól szövött, erkölcsileg közömbös film.

„TABORI SZINHÁZ”. A német színeszet szép bajtársi szolgálata a frontok mögött, erkölcsi vonatkozások nélkül.

HALÁSZISKOLA SPANYOLORSZÁG-BAN. Valenciában most avatták fel Spanyolország első halászkoláját. Az állam még négy halászkolát szándékoszik felállítani a legfontosabb halászvidékeken, hogy ezzel is elősegítse a halászat megnövekedett jelentőségét. Az iskolákban a tengeri bajózásról, halászati kérdésekről és egyéb általános ismeretekről tartanak előadást. A részvét halásznak díjtalan. (TFK.)

Ingtalan vevők és eladók figyelmébe!

Ingtalanok adásvételének közvetítését csakis a földművelésügyi miniszter ur engedélyével működő közvetítő irodák eszközölhetik.
 Nagyváradon erre jogosítva vannak:
Jelics Gyula, Lukács György-u. 28.
Jelinc Géza, Teleki-u. 2.
Özv. Mezei Jánosné, Nagy Sándor utca 17.
Pintér János, Hitler Adolf-u. 13.
Popovics Sándor, Szent János-u. 6.
Mikussay József, Lovas-u. 5.

Kétnapos ipari mentőtanfolyam volt a gépipari iskolában

Nagyvárad. Saját tud. Szombaton délután és vasárnap délelőtt 4-4 óras előadások keretében ipari mentőtanfolyam volt a helybeli gépipari középiskolában. A tanfolyamon 131 munkás és iparos vett részt. A tanfolyam előadásain corra kerültek azok a balesetek, amelyek ipari üzemekben, műhelyekben, gépeknél és szerszámok kezelése közben szoktak előfordulni. Az elméleti oktatással párhuzamosan gyakorlati alkalmazásokkal mutatták be a baleseteknél követendő eljárásokat. A tanfolyamot dr. Hunyady Balázs, az Országos Mentő Egyesület igazgatófőnöke vezette. A tanfolyam befejezése után a résztvevők bizonyítványt kaptak a sikeres elvégzésért. A tanfolyamot Tóth Barina iparfelügyelő közönte meg.

Budapesten is lehetne melegvízfűtésről gondoskodni?

A távfűtés megépítése kerek 10 millió dán koronába került, de miután az üzemi költség rendkívül csekély, a pénz 8-10 éven belül a vízdíjakból megtérül a városnak. Izland számára pedig a forróvízfűtés évi 30.000 tonna szén és megfelelő valuta (kb. 1.2 millió korona értékben) megtakarítását jelenti. Erdekes a távfűtés technikai megoldása. Hogy a víz ne veszítsen sokat melegéből, jó szigetelésről kellett gondoskodni. Szigetelő anyagnak moszathból font gyékényt, horzsolókövet és lávasalakat használtak fel, valamint tözeget. A vezeték 335 milliméteres csövei vasbetonból készültek és betoncsatornában futnak végig a város járható alatt, azokivüli pedig egy alacsony töltésen. Két szivattyú-

telep gondoskodik a víz hajtásáról, egy közvetlenül a forrásoknál, egy pedig a város előtt. A városmenti helyeken elhelyezett tartályokkal természetes víznyomást idéztek elő. Minden házban külön melegvízmérő óra ellenőrzi a fogyasztást. Az egész berendezést 1939-ben kezdte el egy kopenhágai cég építeni és a legújabb hírek szerint már az idén télen üzembe helyezik a távfűtést Reykjavíkban. Miután Budapest is oly sok hőforrással rendelkezik, érdemesnek tartottuk közelebbről foglalkozni Izland fővárosának újdonságával. (TFK.)

Árvevőhözakban az országban nem kaptak a „MAGYAR LAPOK” at

SPORT

Megérdemelten győzött és vezet a bajnokságban a NAC

NAC - Gamma 3:0 (2:0)

K. Nagy játékevezető sipjelére a NAC zöldesikós, a Gamma pirosesikós mezben áll fel a következő összeállításban:

NAC: Vécsey — Szegedi, Onódy — Perényi, Juhász, Deményi — Kovács II., Barna, Sárvári, Bodola, Tóth III. Gamma: Tóth Gy. — Nádas, Könyva — Király, Hires, Horváth K. — Váradi, Tóth L., Palatinus, Horváth A., Patkoló.

A Gamma kezd nagy lendülettel a balszárnyon, de kétszer is partra futtatják Patkolót, míg a 3. percben Vécsey egy könnyű labdát fog szépen. Ezután a NAC veszi át a szót. Bodola Juhásznak ad, ő Tóth III-at szökteti, a szélső szépen bead nehezen mentik. A balszárnyunk esuda elemében van. Háromszor is lerohanják a Gamma védelmet amely tácsra, majd sarokra tudja csak szerelni Matyit. Nagy a fölény és a 12. percben már meg is születik a levegőben lógó gól.

Sárvári elszedi a labdát Királytól és a nagyszerűen lyukrafutó Bodolának ad. Dudus villámgyorsan tör kapura s a meglepett védelem között remek félmagas gólt vág a balsarokba. 1:0 a NAC javára.

Alig kezdnek, ismét a hazai csapat rohamoz s egy perccel később, a 13. percben gólt hoz a zöldfehér roham.

A pálya közepén Sárvári kap labdát Juhásztól, a középcsatár kapásból szökteti a jól helyezkedő Kovács II-t, a jobbösszekötőt át villan a védelem között és a kifutó kapus mellett lapon a jobb alsó sarokba céloz. (2:0.)

Tovább támadnak a zöldfehérek. Szébbnél-szebb összjátékkal gyönyörködtek a közönséget — és tessék keserüvé a Gamma életét. A fedezetsor perccenként küldi rohamra Bodolákat. Dudus a 15. percben lö nagyot — mellé, majd Kovács II. lövését fogja Tóth Gy. Juhász dancsáért sorfal mellé megy a szabadrugás. Majd Matyi ugrik meg és lö is, de fogja a kapus. Mezőnyjáték után Palatinus a jobbszélső helyéről lö, de Vécsey a helyén van s ezzel vége is a félidőnek.

Kovács II. lefutásával kezdődik, de Tóth Gy. fogja a lövést. Ezután Pala-

16-oson belül adnak haza, majd ismét Matyit szerelik, de most sarokra. A 32. percben Váradi lefut s 5 lépéstről a jólhelyezkedő Vécsey markába lö.

Vélemények — Nyilatkozatok

Vécsey válogatott formában oldotta meg feladatait. Szegedi játéknál látszik, hogy nem töltötte tétlenül a várakozási időt, nyugodt játékaival sok kényes helyzetet tisztázott. Onódy most nem volt a szokott elemében, a fedezet rangsor Perényi, Deményi, Juhász, de igen kis árnyalati különbség van a kitűnő játékosok között. A csatársorban Bodoláé a bábér, sokat és hasznosan dolgozott. Tóth III-nak voltak szép lefutásai, de a befejezésekkel most hadilábon állt. Sárvári két gól előkészítésében is benne volt, de néha inkább az emberre ment labda helyett. Kovács II. jó formában van, nagy kár, hogy keveset szerepeltették.

A Gamma igen kemény ellenfélnek bizonyult. Különösen a második félidőben játszott jól. Az első félidőben nehezebben tudta tartani a védelmet az elsősorú NAC rohamokat.

K. Nagy játékevezető elnézése miatt jogosan háborodott fel a közönség.

Férfi ruhákat, használtakat

legjobb áron vehet, eladhat

MOLNÁR

használatra üzletében Bemer-tér 4. (udvarban) Hívásra házhoz jövök.

SZÍNHÁZ

Színházi iroda közleményei: Nemes Rózsa kedtől

Hétfőn este az idény legnagyobb operett slágere, a *Száz piros róza* kerül színpadra *filléres helyárrakkal*.

Nemes Rózsa, az idény legnagyobb színpadi sikere kedden este kerül bemutatásra a színházban premier-bérlé keretében. Putnik Bálint igazgató rendezésében. A Budapesttel egyidőben színpadon kerül előadásra új dongság főszereplői: Márffy Vera, Hotty Éva, Szabó Ernő, Bary Béla, Márai Ede. A teljesen új, eredeti disz-

a Járasi Levente Parancsnokságon válthatók.

Szombaton délután negyed 4 órai kezdettel *nagy gyermekelőadás*. Színpadon kerül előadásra a *Száz piros róza* (Két kis kínai kalandjai) gyermek operett 3 felvonásban, sok énekkel és táncal. Gyermekeknek feledhetetlen előadás, felnőtteknek 3 órányi vidám szórakozás és kacagás. *Olcsó helyárrak*. Jegyek 40 fillértől 260 fillérig elővételben már válthatók.

December 9-én Puccini: *Bohémélet* című operája van a színház műsorán Pataky Kálmán fellépésével.

HETI MŰSOR:

Hétfőn este: Száz piros róza.
Kedden este: Nemes Rózsa, premier bérlé.
Szerda este: Nemes Rózsa, A-bérlé.
Csütörtökön este: Nemes Rózsa.
Pénteken este: Száz piros róza.
Szombaton délután: Nagy gyermekelőadás.

Pártolja a keresztény ipart!

Arany-, ezüst-, briliáns tárgyak, svájci anker órák vétel, eladása, szakszerű alakítása, javítása **Ács Tibor,** Széchenyi tér 6.

tinusz szöki meg, de Vécsey is helyén van. 3. percben Perényit szögletre nyomják, de a beadás veszélytelen. A 4. percben Tóth III-at a 16-oson belül felvágják, de a játékevezető ezalkalommal sem fúj. Feljön a Gamma, Palatinus mellé lö. Szegedi hatalmas luftot rug, a labda szögletre kerül, de mögé rugják. A 3. percben ismét a NAC lendül fel eredményesen.

Barna labdát kap Perényitől, az összekötő Kovács II-t dobja háruba, a szélső ellenállhatatlanul tör kapura, ismét hidegre teszi a kifutó kapust és erős félmagas lövése biztosan kapura talál. (3:0)

Tovább támadnak a hazaiak. Tóth III-at partra szerelik, Sárvári elől a

leteket Útő Endre tervezte és festette. Kedden este premier bérlé, szerdán este A-bérlé, csütörtökön este bérlétszűnet.

Pénteken este a harmadik propaganda munkás előadás keretében Száz piros róza c. operett-újdonosság kerül színpadra.

Szombaton este *kivételes* fél 7 órakor ünnepi *disz előadás* Őtőméltságú Kormányzó Urunk népuapjának megünneplése alkalmából. Színpadon kerül előadásra a *Mosoly országa* című nagyoperett Raffay Erzsébet és Nagypál László m. kir. operaházi tagok vendégfellépésével. A megerősített zenekart Kenessey Jenő, a m. kir. Operaház karnagya vezényli. Mérsékelttel felemelt helyárrak. Jegyek elővételben

Ajtay miniszteri biztos: Sikerült a csapatot a mély pontból kihozni.

Rónay edző: Megérdemelt győzelem, a NAC ismét a régi. Az ellenfél túl erőszakosan játszott.

Krüger sportigazgató: Fiaink ismét megmutatták, hogy a NAC szellem és szív még mindig él.

Soós Károly, a Gamma edzője: Két nagy védelmi hibából esett az első két gól. A eszsos talaj a NAC-nak jobban kedvezett. *Kiskun.*

A forduló egyéb eredményei a következők:

Ferencváros—Ujvidék 2:1 (1:0).

WMFC—SalBTC 5:2 (2:0).

Elektromos—KAC 3:3 (2:2).

Törekvés—Szeged 5:1 (3:1).

DiMÁVAG—Vasas 5:2 (1:0).

Szolnok—Kispest 2:1 (0:0).

Ujpest—Haladás 6:3 (2:2).

A fenti mérkőzések után és az utolsó őszi forduló előtt a bajnoki táblázat így fest:

1. Nagyvárad	14	9	2	3	45:19	20
2. Csepel	14	9	2	3	52:32	20
3. Szolnok	14	8	3	3	43:22	19
4. Ferencváros	14	7	3	4	41:25	17
5. Vasas	14	7	3	4	32:25	17
6. SalBTC	14	5	6	3	36:34	16
7. Ujvidék	15	5	6	4	30:32	16
8. Gamma	14	5	5	4	35:27	15
9. DiMÁVAG	14	6	3	5	29:36	15
10. Ujpest	14	6	2	6	36:38	14
11. Törekvés	14	4	3	7	22:37	11
12. Haladás	14	4	3	7	26:44	11
13. Kispest	14	3	4	7	27:32	10
14. Elektromos	15	4	1	10	27:31	9
15. Kolozsvár	14	3	2	9	24:35	8
16. Szeged	14	3	2	9	22:56	8

Nagyvárad térképe

fekete nyomással P. 1-60

kapható a
AGYAR LAPOK kiadóhivatalában

APRÓHIRDETÉSEK

Adás-vétel

Aranyat, ezüstöt, drágaköveket veszek. Haslinger ékezerész, Rákóczi-ut 8. szám. 363

Jó hangu rádió, olcsón eladó. Kovács, Halász-u 14. 373

Aranyat, ezüstöt briliánsot vásárol. Farjan brás.ékezerész, Rákóczi-ut 8. 185

Eladó regénytár. Dr Baditz Miskole. 159

Briliánsot, aranyat, ezüstöt veszek. Viktor ékezerész, Rákóczi-ut 3. 356

Jó állapotban levő gumihocsizmat (38-as cipőre) keresek. Címét a kiadóba kérem.

Eladó férfi és női télikabát kis termetre, vivo sisak és mellény. Lukács György-u. 32. 449

Ócska épület ajtó és ablakok eladók Akadémia-u. 8. 482

Megvételre keresünk keményfával furnirozott irodai íróasztalt, hajlított Thonet kanapét és ugyanilyen hat darab széket. Nagyvárad Takarékpénztár. 479

Ingatlan

Eladó kétszobás, konyhas magánház. Össitelep. Bajnok-u 13. 371

Elveszett vasárnap fél 5-től 5-ig a színház környékén Nagy Géza névre szóló iratok és kenyérgy. Nagyon kérem a becsületes megtalálót, szíveskedjen a kiadóba leadni. 473

Allást nyec

FÉNYKÉPESZTANULÓT, vagy tanulóéányt azonnalra fölveszek. Major György, Rákóczi-ut 13. 421

Hölygfodrásznót, önálló munkaerőt, valamint manikűrösnt magas fizetéssel felveszek. Fodor, Kapucinus-u. 5. 475

Képzett csecsemőgondozónót keres. Máthé, Rutoók-u. 18. 481

Ügyes kifutó fiut felvesz Oszlász Társas cég, Rákóczi-ut 1. 480

Megbízható ügyes fiu vagy leány kifutónak felvétetik Tompa Ferenc üzletében, Rákóczi-ut 5. 477

Különféle

Paragázzal poloskát, molyt, petét mindenből felelősséggel irtja. Csutorás Szilgigeti-u. 7. Telefon 14-21. 664

ZIPPZÁR szakszerű javítása Jakab műszerésznél, Kossuth-utca 5.

Elveszett

Akik magánházat, bérléházat, szőlőt, birtokot, malmot, üzletet eladni, venni akarnak, keressék fel Popovics ingatlanközvetítő irodát, Szent János-utca 6

Kávéházakban és vendéglőkben kérj a Magyar Lapok-at

KIADÓTULAJDONOS:

SENET LÁSZLÓ-NYOMDA R-T

Fő- és felelőszerkesztő: Dr. Paál Árpád. Kéziratok kiadó: Dr. Scheffler Ferenc. Szent László-nyomda Rt. igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.